

Praha, 17. října 2019

Hrozí českým včelařům další kolapsový rok?

Od druhé poloviny září letošního roku přibývají mezi včelaři zprávy o úhynech včelstev. Roste počet včelařů, kteří přiznávají, že od 1. září, tedy od data, ke kterému se hlásí počet zazimovaných včelstev, přišli už o jejich polovinu. Výjimkou nejsou ani chovatelé zcela bez včel. Netýká se to pouze drobných chovatelů - značné problémy připouštějí i včelaři s několika sty včelstvy, kteří jim většinou věnují větší péči a pozornost, protože jsou na nich ekonomicky závislí. Takzvané kolapsové roky se čas od času vyskytují, poslední dobou však stále častěji. Dosavadní signály naznačují, že ten letošní může mít na počet včelstev dramatický dopad. Mnoho úlů bude na jaře s velkou pravděpodobností prázdných.

Pravděpodobnou příčinou není pouze roztoč *Varroa destructor*, ale také působení virů. Vyloučit se nedá ani snížená imunita včel zapříčiněná působením agrochemikálií. Včelstva, která jsou viditelně zesláblá, by se včelař neměl snažit zachraňovat, neboť to již nelze. Pokud se na stanovišti takové kolabující včelstvo vyskytne, včelař včas nezasáhne a neutratí ho, nastane dominový efekt a skrze rabování se nákaza velmi rychle rozšíří na ostatní včelstva v okolí. Proto je potřeba kolabující včelstva utratit a jejich rabování zabránit. Postižení včelaři popisují, že ve včelstvu, které před týdnem či čtrnácti dny bylo v plné síle, najdou pouze hrstku včel s matkou, anebo se včely zcela vytratí. Zůstane pouze zavíčkovaný plod a zásoby, které si včely připravily na zimu. Stejným způsobem to popisuje Ústav včelářstva v Liptovském Hrádku v [e-Newsletteru](#) 3/2019.

Včelaři, kterým na stanovišti uhynie 25 % včelstev a více, mají povinnost tyto úhyny nahlásit na Státní veterinární správu (SVS). Lze se však domnívat, že mnoho včelařů úhyny svých včelstev zapře. Důvodem je obava, že by přišli o dotaci 1.D, případně ji museli vrátit. Výše této dotace se odvíjí od počtu zazimovaných včelstev, který se hlásí v první polovině září.

Pracovní společnost nástavkových včelařů CZ, z. s. (PSNV-CZ) delší dobu skrze své vzdělávací akce a v časopisu Moderní včelař nabádá včelaře k tomu, aby maximální pozornost na zdravotní stav svých včelstev věnovali již v květnu, červnu a červenci. Stávající oficiální metodika, která je již desetiletí bez zásadních změn, řeší ošetřování a monitoring napadení včelstev v období od podzimu do jara, tzn. v době, kdy někteří včelaři svá včelstva mnohdy již nemají. PSNV-CZ usiluje o změnu již dlouho. K připomínkování a doplnění stávající metodiky

byla přesto přizvána teprve letos. Při této příležitosti podala SVS návrhy na změny a doplnění stávající metodiky, včetně připomínek k dalšímu jednání, ke kterému však dosud nebyla přizvána. S napětím proto PSNV-CZ očekává, které z připomínek a návrhů budou do metodiky pro další období zahrnuty a které ne.

Pracovní společnost nástavkových včelařů CZ, z. s.

Kontaktní osoba: Jiří Mohelník, člen rady PSNV-CZ, z. s. email: jiri.mohelnik@psnv.cz, tel. 777 077 511

Poznámka pro editory:

Pracovní společnost nástavkových včelařů CZ, z. s., sdružuje více než 800 včelařů i zájemců o obor a existuje už od roku 2000. Za dobu svého působení pozitivně ovlivňuje obor včelařství v České republice a řady jejích členů i příznivců se rozrůstají. Prioritou spolku je od samého počátku existence propagace jednoduchých a udržitelných metod včelaření. To se projevuje tématy i přístupem lektorů na vzdělávacích akcích pořádaných spolkem, a také při vydávání včelařského časopisu Moderní včelař.